

AAN DE RAND

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2019
JULI - AUGUSTUS - SEPTEMBER
Nr. 183

Uitgave van het
HET WERK DER DAKLOZEN v.z.w.

BLINDESTRAAT 6-8 - ANTWERPEN

www.cawantwerpen.be - adr@cawantwerpen.be

Gesticht in 1939

deelwerking van CAW Antwerpen

KWAFFUUR OP WIELEN

Editoriaal

De zomer ligt alweer achter ons. We blikken terug op een alweer fijne editie van het Mosselweek van onze vrijwilligers van De Steenhouwer en ook de bbq in De Plataan was een succes. In De Steenhouwer nemen we afscheid van teamverantwoordelijke Patrick Hennau. Die had de behoefte om nieuwe horizonten te verkennen. Jan Vanderkreeft volgt hem op. In een volgende Aan de Rand gaan we in gesprek met Jan.

In deze editie van ons kwartaalblad staan we onder meer stil bij onze Kwaffuur op Wielen. Isabel, hulpverlener in De Plataan, volgde een opleiding tot kapster en voetverzorgster. Met deze lichamelijke zorg als insteek brengt ze nieuwe dynamieken tot stand bij onze dak- en thuisloze cliënten. We wensen haar alle succes toe met het initiatief dat we met uw steun realiseerden.

Bob Cools

Hulpverlener Isabelle start Kwaffuur Oep Wielen

Een mobiel kapsalon voor mensen in armoede in Antwerpen

Hulpverleners kunnen echte ondernemers zijn. Dat bewijst Isabelle die in ons opvangcentrum voor dakloze mannen “de Plataan” werkt. Op basis van haar ervaringen kwam ze met een goed idee: “Met een mobiel kapsalon wil ik gratis voetverzorging en coiffure aanbieden aan mensen in armoede. Dankzij mijn achtergrond kan ik deze mensen ook doorverwijzen naar de sociale instanties en organisaties.” In een vroegere editie van Aan de Rand berichtten wij reeds over een experiment hieromtrent. Ondertussen is het experimenteren afgelopen en gaan we officieel van start met onze Kwaffuur Oep Wielen.

Hoe dat idee ontstond ?

“Als hulpverlener ben je veel bezig met het in orde brengen van administratieve zaken voor mensen. Heel belangrijk, maar daardoor blijft er soms weinig tijd over voor echt contact. Persoonlijke verzorging is belangrijk voor je eigenwaarde en het zorgt voor verbinding. Zo groeide het idee van een mobiel kapsalon.”

Dankzij haar jarenlange ervaring als hulpverlener doet Isabelle tijdens een kappersbeurt veel meer dan haren knippen. Ze peilt naar specifieke noden en problemen en kan indien nodig gemakkelijk doorverwijzen. “Het is ongelooflijk hoeveel mensen vertellen tijdens zo’n kapbeurt. Je komt heel wat te weten over hun leven, hun problemen en ook hun dromen. Daarmee kan ik dan als hulpverlener echt aan de slag.”

Omdat wij het project met uw steun realiseerden schreef Isabel speciaal voor Aan de Rand volgend artikel.

Kwaffuur Oep Wielen

Personen met een onverzorgd uiterlijk krijgen minder kansen in onze samenleving. Dat kan een trieste zaak zijn, het is wel een realiteit. Dak- en thuisloze mensen hebben vaak al heel wat kwetsuren opgelopen doorheen het leven en het is een intensief proces om hen te begeleiden en toe te leiden naar een plek in de samenleving. Nacht- en dagopvang organiseren, uitkeringen aanvragen, budgetbeheer, administratie op orde houden..., het zijn zaken waar door onze diensten terecht wordt op ingezet.

Zelfzorg en aandacht voor het uiterlijk blijven voor dakloze mensen evenwel vaak bijkomstig. Het lijkt wel of het uiterlijk het minste van hun zorgen is. Maar hoe je jezelf presenteert, je buitenkant, is het eerste wat mensen zien. Er wordt met een boog om mensen heen gelopen als ze er ongewassen en onverzorgd uitzien. Een verzorgd uiterlijk bepaalt mee je kansen op het vinden van een woonst, een

job, een lief. Het zou een meerwaarde betekenen om vanuit onze werking meer te doen dan zelfzorg af en toe te stimuleren.

In de Plataan bood ik de mannen af en toe aan om hen met de tondeuse wat bij te trimmen. Ik vlocht het haar van sommigen en er was zelfs iemand die elke paar maanden een nieuw kleurtje koos. Ik vroeg wat ze graag wilden en met de bureauschaar ging ik hun wilde haren te lijf. De mannen waren trots op hun opgefriste 'look' en voor een momentje ging het weer wat beter.

Wanneer ze voor mij plaatsnamen, begonnen de verhalen te stromen: de thuissituatie was vroeger niet al te best, 'wel jammer dat ik de kinderen niet meer zie', of 'hoe zou het met mijn jeugdliefde gaan', ... Al die informatie, al dat vertrouwen, kreeg ik door een kwartiertje exclusieve aandacht te geven en hun wilde manen te temmen. Ik stond er niet als Isabelle de "sociaal assistent", maar gewoon als Isabelle, de kwaffuur van dienst... Wanneer je op een tactiele, verzorgende manier met beschadigde en gekwetste mensen omgaat, opent dit deuren die lang gesloten zijn geweest. Het geeft hen het gevoel dat ze er mogen zijn. Na een beetje sleutelen aan hun uiterlijk, komen ze ineens in de cafetaria met een nieuwe trui of een beetje gel in hun haar. Hoe miniem dit ook mag lijken, deze kleine verandering kan het begin zijn van andere en grotere stappen. [Want nergens wordt er zoveel](#)

[gepraat en gedeeld als op de kappersstoel](#). Er is geen druk van iets dat moet, of 'ik moet oppassen wat ik zeg'.

Met deze observaties wilde ik graag aan de slag gaan. Ik heb het afgelopen jaar een opleiding gevolgd voor kapster en heb het aanbod ook uitgebreid naar voetverzorging. Voethygiëne is vaak een probleem waarvoor vele mensen zich schamen. Wanneer je externen (niet hulpverleners) hiervoor inschakelt kunnen zij vaak veroordelend zijn omdat zij onze doelgroep niet kennen. Zij denken vaak: 'Wat een onverzorgde mensen', waardoor onze cliënten voor de zoveelste keer gestigmatiseerd worden.

Wanneer je deze verzorgende taken opneemt met de nodige know-how van de doelgroep, biedt dit kansen. Niet alleen hun uiterlijk is verbeterd. Je hoort ook hun verhaal en je kan doorverwijzen naar de juiste diensten of initiatieven. Dat is het idee achter de haar- en voetverzorging: enerzijds hygiëne en het zich goed voelen bevorderen, anderzijds noden detecteren en doorverwijzen naar gepaste initiatieven of diensten.

In tussentijd heeft mijn project vorm gekregen. [Met mijn bakfiets ga ik naar verschillende deelwerkingen om haar te kappen of voeten te verzorgen](#). De Plataan, de Vaart en Victor zijn plaatsen die ik bezocht heb. Deze manier van outreachend en laagdrempelig werken heeft een verbindend effect; ik word niet gezien als de typische hulpverlener maar als een mobiele kapster "waar ge een klappeke tegen kunt doen". Het verschil met de gewone kapper is dat ik de kennis heb om met deze specifieke doelgroep om te gaan. Ik kan naar hun verhaal luisteren maar ook doorverwijzen naar andere diensten, of bepaalde procedures uitleggen die voor hen nog onbekend zijn. Hierdoor neem ik als kapster ook een onthaalfunctie waar. Ik maak een kappersbeurt en voetverzorging toegankelijk voor de meest kwetsbaren en dit alles gebeurt vanuit mijn expertise als hulpverlener. Ik creëer een informeel klimaat waarbinnen mensen hun verhaal kunnen vertellen. Ik ben een luisterend oor met de sociale kaart in mijn achterzak.

Toen ik twee jaar geleden met dit project begon had ik nooit durven dromen om op dit punt te belanden. Ik heb mijn opleidingen afgerond, heb mijn bakfiets en heb de tijd gekregen om er mee op toer te gaan. Ik ben heel erg dankbaar voor alle morele en financiële steun die ik heb ontvangen.

[Productiehuis Poolhert draagt het project een warm hart toe en maakte een prachtig voorstellingsfilmje. Bekijk het op \[www.caw.be/kwaffuur\]\(http://www.caw.be/kwaffuur\)](#)

Sociale economie: kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Netwerkevent

USAB, de Universitaire Stichting voor Armoedebestrijding, organiseerde samen met UCSIA en de provincie Antwerpen op 23 mei een netwerkevent over de sociale economie voor een 80-tal aanwezigen. USAB probeert met deze netwerkevents om onderzoekers en mensen vanuit de praktijk en het brede middenveld samen te brengen om kennis te delen en ervaringen uit te wisselen. Dat moet leiden tot inspiratie voor armoedebestrijding.

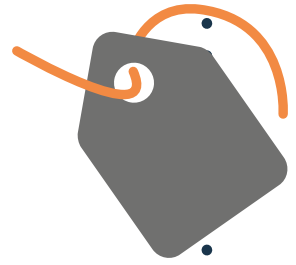
Onderzoeker Raf Pauly van Universiteit Gent stelde zijn onderzoek voor over de verhouding tussen middenveld en overheid in Vlaanderen: is er sprake van 'sluipende vermarkting' in de sociale sector en vooral de sociale economie? Dat bleek goed mee te vallen, al wordt de sector door het nieuwe maatwerkdecreet wel uitgedaagd om bijvoorbeeld te zorgen voor meer doorstroom. Twee studenten van de Universiteit Antwerpen getuigden daarna over hun ervaringen in een maatwerkbedrijf, binnen een nieuw project van de universiteit ('community service learning') dat studenten aanspoort om een onderzoeksvraag van een sociale organisatie te beantwoorden vanuit de praktijk. Het sociale economiebedrijf Flexpack vertelde op hun beurt wat dit project voor hen betekende. Daarna stelden drie sociale economiebedrijven zich voor: Wotepa, Groep Talent en De Winning. Alle drie

worden ze geconfronteerd met uitdagingen die ze elk op hun manier proberen aan te gaan.

Omdat de organisatoren merkten dat er nog heel wat leeft bij het publiek, komt er een vervolg op dit netwerkevent op 24 oktober om 13.00u. Via parallelle workshops kunnen geïnteresseerden dan dieper ingaan op allerlei thema's over de sociale economie. Hou zeker de USAB website in de gaten voor meer info (www.usab.be).

Schrijf ook alvast de datum van het colloquium van het Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting in de agenda: op 5/12 in de voormiddag is iedereen weer welkom voor nieuwe inzichten over armoedeonderzoek. Dit jaar zullen we focussen op 'duurzaamheid'. Guy Malfait van ATD Vierde Wereld bevestigde alvast om zijn inzichten met het publiek te delen.

KLEDING GEZOCHT

De dak- en thuisloze bezoekers van Inloophuis De Steenhouwer kunnen elke vrijdag terecht in het kledingwinkeltjes van het inloophuis. Ze kunnen er voor weinig geld spullen kopen. Mits toelating van de maatschappelijk werker kan het zelfs helemaal gratis.

Momenteel zijn de vrijwillige medewerkers van het winkeltje dringend op zoek naar rugzakken, sokken, mannenschoenen, jassen en herenondergoed. Maar ook andere *propere* kleding blijft welkom.

Alvast bedankt om als vanouds gevolg te geven aan onze oproep.

Kledij kan afgegeven worden in:

**Inloophuis De Steenhouwer,
Provinciestraat 108A,
2018 Antwerpen.**

Best vooraf wel even checken of het inloophuis open is op nummer 03/227.227.4.

Of per mail: de.steenhouwer@cawantwerpen.be.

NIEUWE GESTRUCTUREERDE MEDEDELING

128/3140/00041

Misschien bent u één van onze schenkers. Misschien gebruikt u daarvoor het overschrijvingsformulier in bijlage. Dan stelt er zich geen probleem. Misschien echter, doet u wel eens een storting via internet of door gebruik te maken van uw eigen overschrijvingsformulier. Weet dan dat de gestructureerde mededing sedert juni veranderd is indien u via de Koning Boudewijnstichting stort. Het rekeningnummer is hetzelfde gebleven.

De gestructureerde mededeling ziet er **sinds juni als volgt uit: 128/3140/00041**

Een correcte mededeling laat de Koning Boudewijnstichting toe om uw eventuele gift snel te identificeren en te koppelen aan ons project!

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen?

Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via **eboonet@skynet.be**.

Als u de voorkeur geeft aan pen en papier of de telefoon dan treft u ons op

Het Werk der Daklozen, Aan de Rand, Blindestraat 6, 2000 Antwerpen. GSM: 0497/50.50.78

U KAN ONS HELPEN door ons project 'renovatie van gebouwen WDD' financieel te steunen.
Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE 23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen. U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10-0000-0000-0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

Mededeling: 128/3140/00041